

Wetenschappelijke Advies Commissie Productverbetering

Oordeel inzake

Herzien Voorstel ketenafspraken natriumgehalte in soep (CBL, FNLI, NVS)

Utrecht, 14 november 2014
(laatst gewijzigd op 12 december 2014)

Inleiding

Het herziene 'Voorstel ketenafspraken natriumgehalte in soep' is beoordeeld door de Wetenschappelijke Adviescommissie Productverbetering (WAC) op 14 november 2014. De WAC heeft naar aanleiding van de bespreking in de vorige vergadering om een herziene versie van het voorstel gevraagd. De reden hiervoor was een negatief uitgevallen beoordeling door onder andere onvolledige informatie.

Het concept oordeel van het herziene voorstel is gemaakt op basis van de discussie in de vergadering en is vervolgens toegestuurd aan de commissieleden voor schriftelijk commentaar. Alle aanwezige leden hebben deze beoordeling op 4 december 2014 geaccordeerd. Eén commissielid kon niet aanwezig zijn op de vergadering en heeft schriftelijk commentaar gegeven op het oordeel.

De beoordeling

Het voorstel is getoetst aan de hand van de toetsingscriteria uit de bijlage van de Terms of Reference.

In de beoordeling worden de volgende aspecten meegenomen:

1. *De doelstelling van de verbetering van de productsamenstelling*
  - 1.1 De keuze van producten
  - 1.2 Inzicht in de huidige samenstelling van de producten
  - 1.3 De mate van reductie
  - 1.4 Inzicht in de samenstelling van de producten in het verleden (5-10 jaar). Indien in afgelopen jaren al verbeteringen zijn gerealiseerd, hoe is dat gedaan?
  - 1.5 De doelstelling in relatie tot de ambities van het Akkoord
  - 1.6 Het aandeel van het product in de markt nu en evt in toekomst (marktvolumes)
  - 1.7 De bijdrage van de productgroep aan de inname
  - 1.8 Technologische aspecten (verlaging, vervanging)
  - 1.9 Veranderingen in de consumptie van de productgroep
  - 1.10 De bijdrage die het voorstel levert aan de verlaging van de inname van zout, verzadigd vet of suiker
2. *Stappenplan*
  - 2.1 Beschrijving van de activiteiten
  - 2.2 Op welke termijn worden de doelstellingen of tussentijdse doelstellingen gerealiseerd? Komt er nog een aanvullend plan (tot 2020)?
  - 2.3 Borging van de afspraken
3. *Monitoring*
  - 3.1 Hoe worden de effecten gemonitord?
  - 3.2 Hoe worden de processen/afspraken gemonitord?

Vooraf

De WAC ziet een verbetering in het voorstel met betrekking tot de doelstelling van de reductie. Deze is nu iets ambitieuzer dan in het eerder ingediende voorstel. Echter met de rest van het commentaar is relatief weinig gedaan. Zo wordt er bijvoorbeeld niet ingegaan op het verzoek om een vervolgfase te beschrijven en wordt er geen verdieping gegeven op de technologische aspecten. De WAC beschouwt deze productcategorie als zeer belangrijk. Deze productcategorie zou een voorbeeldrol kunnen vervullen.

1. De doelstelling van de verbetering van de productsamenstelling

Met deze ketenafspraken willen de partijen bewerkstelligen dat alle soepen in ca. 2 jaar -na goedkeuring van het voorstel door de Stuurgroep- een maximum natriumgehalte hebben van 350 mg /100g product.

1.1 De keuze van producten

De WAC is positief dat bij het voorstel alle soepen en bouillons worden betrokken. Tevens is het goed dat vermeld wordt dat het om producten gaat na bereiding. De beschrijving van de bouillons had uitgebreider gekund.

1.2 De huidige samenstelling van producten

Het berekende gemiddelde is gebaseerd op een inventarisatie van productspecificaties van de eigen achterban. Tevens is duidelijk welke producten niet meetellen in de berekening van het gemiddelde. Er is geen onderverdeling gemaakt naar subcategorieën, dat had wel gekund. De NVWA zoutmonitor en de Herformuleringsmonitor maken bij soepen een onderverdeling in subcategorieën.

1.3 De mate van reductie

Het is positief dat het ambitieniveau iets is aangescherpt. Rekening houdend met een periode van 2 jaar is dit nu een matig ambitieuze doelstelling. Het is een stap in de goede richting. De WAC vindt dat het toepassen van een maximum gehalte weliswaar duidelijk aangeeft welke producten wel en niet moeten worden geherformuleerd, maar het betekent ook dat producten die al laag in zout zijn niet door deze maatregel worden geraakt. Zeker in het geval dat consumenten merk- en/of producttrouw zijn, zou dit kunnen leiden tot een marginaal effect op zoutinname voor grote groepen mensen.

Volgens de indieners voldoen nu al 85% van de soepen en bouillons aan de criteria van het Vinkje. Dit laat onverlet dat soepen een belangrijke bijdrage leveren aan de zoutinname. Dit betekent dat om de doelstellingen van het Akkoord te realiseren in 2020 er snel significante stappen moeten worden gemaakt in deze subcategorie.

1.4 De historie van de productsamenstelling

Het voorstel geeft een duidelijk overzicht sinds 1980. Echter dit overzicht beschrijft meer de veranderingen in beleid dan dat het concrete cijfers laat zien over de verandering in samenstelling. De cijfers tonen aan dat de niveaus van rond 1980 (360-440) weinig anders zijn dan de norm die nu wordt voorgesteld (350), en ook niet zijn gedaald nadat in 2006 zoutreductie een kwestie werd.

1.5 De doelstelling in relatie tot de ambities van het Akkoord

De doelstelling is ambitieuzer dan in de vorige versie, maar draagt slechts in beperkte mate bij aan het behalen van de doelstelling van het Akkoord. De WAC benadrukt dat vervolgstappen na 2017 nodig zijn om in 2020 de doelstelling van het Akkoord te behalen. Mogelijk zijn er bij soepen juist hogere percentages te behalen, aangezien er in deze categorie geen technologische beperkingen zijn. Dit wordt door de indieners van het voorstel benadrukt.

1.6 Het aandeel van het product in de markt nu en evt. in de toekomst (marktvolume)

De WAC kan geen oordeel geven over het marktaandeel van de producten die met het voorstel zijn vertegenwoordigd, aangezien het marktaandeel niet bekend is bij de partijen.

1.7 De bijdrage van de productgroep aan de inname van zout

De WAC vindt de bijdrage van de productgroep aan de inname matig.

1.8 De technieken die worden gebruikt om reductie te bewerkstelligen

In het voorstel worden geen technieken genoemd, alleen dat er geen technologische hindernissen zijn. De WAC beaamt dit voor het in het voorstel aangegeven ambitieniveau.

1.9 De veranderingen in de consumptie van de productgroep

De WAC onderschrijft de zienswijze dat de sensorische eigenschappen en - daaruit volgend - de soepconsumptie niet wezenlijk zullen veranderen gegeven de matig ambitieuze doelstelling voor de korte termijn.

De redenering dat soepconsumptie ook kan bijdragen aan een lagere energie-inneming wordt door de WAC maar ten dele gedeeld. Soep wordt namelijk niet alleen als voorgerecht –waarbij soep door bij te dragen aan verzadiging kan leiden tot een lagere energie-inname bij de maaltijd- gegeten maar ook in toenemende mate als snack/tussendoor. De noodzaak om zout te verlagen wordt groter naarmate de consumptie van deze productgroep toeneemt.

1.10 De bijdrage die het voorstel levert aan de verlaging van de inname van zout, verzadigd vet of suiker

Dit is op basis van de huidige informatie door de WAC niet te beoordelen (relatieve en absolute marktaandelen ontbreken). Bovendien is het effect op de inname niet te berekenen omdat de doelstelling bestaat uit een maximum in plaats van een relatieve reductie van het zoutgehalte binnen deze categorie.

2. Stappenplan

2.1 De activiteiten op de korte en lange termijn

De informatie uit het voorstel gaat hoofdzakelijk over activiteiten die in het verleden zijn ondernomen, terwijl de vraag bedoeld is om inzicht te krijgen in toekomstige activiteiten. Mogelijk is dit niet goed geïnterpreteerd.

De WAC vindt dat er een plan van aanpak moet komen om zout te reduceren. De voorgestelde reductie lijkt matig ambitieus en de WAC is van mening dat met een beperkt aantal gerichte activiteiten op de korte termijn het beoogde effect gerealiseerd kan worden.

2.2 *De termijn waarop doelstellingen of tussentijdse doelstellingen worden gerealiseerd (evt. aanvullend plan)*

De periode van het voorstel beslaat 2 jaar. De WAC verwacht dat dit haalbaar is, zelfs op een kortere termijn. De WAC wil graag weten wat de vervolgstappen zijn en of de soepen die buiten beschouwing vallen van dit korte-termijn doel ook worden gestimuleerd door te gaan met productverbetering.

2.3 *De manier waarop afspraken worden geborgd*

De partijen kunnen geen sancties opleggen, waardoor de WAC dit onderdeel niet kan beoordelen.

3. *Monitoring*

3.1 *De manier waarop de reductie in zout, (verzadigd) vet of suikergehalte wordt gemonitord*

De WAC vindt het goed dat de reducties worden gemonitord zowel via de eigen inventarisatie als de Herformuleringsmonitor, maar mist in het voorstel een concreet plan van aanpak wie wat doet en wanneer. De partijen spelen een belangrijke rol in het aanleveren van de data voor de eigen inventarisatie en Herformuleringsmonitor en juist die rol zou in het voorstel beschreven kunnen worden. Het is belangrijk om tussentijds te monitoren, zodat op tijd bijgestuurd kan worden als bedrijven niet voldoen aan het maximum.

3.2 *De manier waarop de processen/afspraken worden gemonitord*

Dit wordt niet beschreven. De WAC vraagt zich waarom hier alleen de rol van FNLI wordt beschreven en niet van de andere partijen.

Eindoordeel:

De WAC heeft waardering voor de nadere aanscherping van de doelstelling van dit voorstel. Rekening houdend met de duur van de periode waarover deze ketenafpraak geldt, beoordeelt de WAC dit voorstel als matig ambitieus. Het voorstel behoeft nog nadere uitwerking met betrekking het plan van aanpak voor de kortere en langere termijn.